

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

ОФІЦІЙНИЙ ОРГАН ЗАПОВІСНОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РИМ ХОС Число 74. Дієррон Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 31. марта, 1922. VOL. XXIX. No. 74. Jersey City, N. J., Friday, March 31, 1922. THREE CENTS

КРАІНА ПОРА НІНЧИТИ ПОЗИЧУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

ЩЕ БІЛЬШЕ ТКАЛНЯНИХ РОБІТНИКІВ НА СТРАЙКУ

ЛОРЕНС, Месчугів, 29. марта. — Третій день великого страйку ткальних робітників постоїти тим, що знов більше робітників вийшло на страйок фабрика Гембелтон, котра тепер мала кодо 700 робітників, перестала роботу, бо не мала робітників. Фабрика Арміялі майже вже зовсім не має робітників і теж думає перервати роботу.

Страйк поступав дуже спокійно, без найменшого порушення спокою.

Фабрика Пасифик Мяс вийшла відозву до робітників, в котрій закликає їх робити далі по зазначеній ціні, обіцяючи їм зате постійну роботу. Заява каже, що при новій системі праці вони зможуть заробити більше, як даним час при висшій заплаті, а при перериванні роботи. Підприємство залягло, що воно мусило обійтися робітникам заплатою, бо суспільство домагається дешевших виробів, а багата підозрює. Як кажуть урядники, у фабрик працює тепер 2,700 робітників з 2,100 які були заняті перед страйком. Значить, мимом зами фабрики велика більшість робітників вийшла на страйк.

ДЕМОНСТРАЦІЯ РОБІТНИКІВ В СЕНАТОВІМ СЕНАТІ.

ПРОВІДЕНС, Рова Айленд, 29. марта. — Велика демонстрація робітників відбулася нині сполучаючи в сьветовий сенат. В той час мала відбутися голосування сенату над законопроектом про 48-годинний робітничий день. Всі місця на галерії сенату і всі входи до сенату були заняті робітниками. Вони робили такий галів в палати, що аж заступник губернатора сьвету, як і представітелі сенату, просили демонстративів онутии будинок, що вони дійсно зробили. Демонстрація була переважно страйкарів з ткальних фабрик в долині Бейкстон.

ЗЕЛІЗНИЦА КОНФЕРЕНЦІЯ НЕ ПОВЕЛАСЯ.

ІПКАГО, 29. марта. — Конференція між представниками зелізничної підприємств та представниками коїл зелізничної підприємств та машиністів, що велася вже довгий час, покинулася нині нічим.

Зелізнична Робітнича Рада Злучених Держав зараз заявила, що вона тепер бере справу під свою власть і назначує перше переслухання в тієї справі на день 15. чвітня.

СЕНАТ ПОТВЕРДЖУЄ ДАЛЬШІ ДОГОВОРИ.

ВАШІНГТОН, 29. марта. — Сенат потвердив нині аж два міжнародні договори, начеркених на міжнародній конференції у Вашингтоні. Один з тих договорів об'єктує флоту великих морських лодок, а другий договір об'єктує кичання плавових лодок та утрійних галів у війні. За одним і другим договором голосувало 74 сенаторів; проти них голосував лише один сенатор, республіканець Френс.

Після дебати над договорами сенатор Бора, котрий досі противився усім договорам, заключеним на вашингтонській конференції, заявив, що він буде голосувати за двома посланими договорами, хоч вони не зовсім його вдовольняють. Він ухажав їх лише за початок дальших міжнародних об'єктових кичаннях стражних та нехваленних воєнних способів. Його заяву пояснили, як повну задуху противників договорів.

ПАЛАТА ПОСЛАВ ЗА МЕНШОГО АРМІСТО МІНКО ОПОЗИЦІЯ ГАРДІНІГА І ПЕРШІНА.

ВАШІНГТОН, 29. марта. — Палата послав ухвалила нині повнозичну більшістю голосів зичення американську армію до 115,000 мужа та 11,000 офіцерів.

Зараз того самого вечора генерал Першинг виступив перед зборами американської пресової клубу з острого критикою ухвалення палатою послав пропозиції. Він заявив, що Злучені Держави погнали в будинок коїл і біються жески одшадноста до неприготованості до війни. Він радів збільшенню армію, бо сього вимагають заморські поєсности Злучених Держав.

ЗА ЗМІНОЮ ПРОЦЕДУ АМЕРИКАНІЗАЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 29. марта. — На зборі жайлівської інтракційного товариства виступав з доповіддю промовою Мертона Стердаса, головний урядник натуралізаційного бюро при департаменті (міністерстві) праці у Вашингтоні. Він говорив про зміни, які задовбав завести в процесі натуралізації (надавання американської громадянства).

На його думку, в процесі натуралізації требови неперестати зичати американизацию прилучати («сертифікат» офі американизации). Це зовсім несподіваний крок, який не сподівалися ніхто, а котрий добути уряд діяло до 100,000 доларів, надавання на удержання урядників, що виповнюють такі об'єкти. Далі треба об'єктивати міграційно-імміграційні процеси до громадянства паперу. Остаточне переслухання мігранта повинно бути зичено-об'єктивним. Сьогні протестувати повнозично кампанія до суду лише в дуже нехваленних случаях, як приміром той, коли заходять нійські суми, чи американці впадає в руки європейців.

ВУЛГЕВА КОНФЕРЕНЦІЯ НЕ МАЄ УСПІХУ

НЮ ЙОРК, 29. марта. — Конференція між представниками майнерської коїл та властителей коїл твердого вугля щодо нового коїльного контракту покинула ще не дала нікого виступу, і члени конференції не робили ніякої надії на те, щоб можна осигнути яку згоду перед початком страйку.

БОРІТЬБА ЗА ЧИСЛО ВОЄННИХ МОРЯКІВ

ВАШІНГТОН, 29. марта. — В палати послав та сенат зичення на повозичу боротьбу проти законопроекта, об'єктує коїл число моряків американської воєнної флоту до 65,000 мужа. Ряд конгресменів запобігли, що буде промовляти проти пропозиції.

ПРОГІБНИЦА ФЛОТА.

Одному з найбільших трудностей, які усячі побороли прогібніцні влади в своїй боротьбі проти нарушувачих закон проти залучення членив, було запобігання пачкованню напівків зпоза границі Злучених Держав. З одного боку треба було не допустити до перевозу без відома властей напівків до Злучених Держав з Мексики та Канади, а з другого боку, що було багато труднише, підлати під державну контролю ввез дозволу американизуючих напівків морем, через Атлантийський та Тихий Океан та через Мексиканський Залив. Для сьї посліди цілі уряд організував так званий «суху флоту». До служби в ній визначено цілі ряд невеличких воєнних лодок, так званих «сб-челісера», котрих в час війни уживається для погоні за підводними лодками. Сі лодки тепер і називають уже не «сб-челісера», але «рам-челісера». На кожній «сухій флоті», стоїть бувший морський офіцер Джек.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ ЖІНКАМ КУРАТИ В ПУБЛІЧНИХ МІСЦАХ.

Міська рада Нью Йорку вийшла міська розпорядження («сити ординанс» котрий забороняє жінкам курення в публічних місцях, як в ресторанах, зелізничних жалдьях, театральних салонах, тощо. Закон видано дня 14. марта, а зочем він об'єктувався далі 27. марта. Того дня поліцейські міста дістали наказ арештувати і карати кожну жінку, котра переловляла на порушення закону. За порушення закона наложена кара від 5 до 25 доларів або кара до 10 днів арешту.

ЗАДУШЕНИМ НА КОРАБЛІ.

На кораблі «Венеція», що приїхав недавно до Літвану, в Англії, з південної Америки задушенося жінками: призначилися Марія Веспосоні та 48-літній Марія Іскріне. Вони погорди в своїй корабельській кабіні пласали. Причиною їх смерті має бути чад, який загорівся від кабіни з корабельної машини, як таїл огонь, настільки кривого загороні е-секторіи згорів.

ОКРУЖНА СТОВА СТАРШИННИ З ФІЛАДЕЛФІ, ПА.

Окружна Стова Старшинні з Філадельфії, Па., повдомляє отримав всіх Сьочинців і Сьочинчик свого округу, що Окружний Зад відбудеться 1. і 2. чвітня с. р. в домі Української Громади при 2309 «Фермант» вьомо в Філадельфії. Вей деагати і старшини повинні явиться на означений час Заду.

ДІТИ НЕ УХОРОНИЛИ

ПІ ПЕРЕД АРЕШТОМ. Перед поворським судом ставала уже шість разів пани Павліна Ніхтер, 38-літня матір шестеро дітей, об'єктована за кожним разом за той самий проступок, за крадіж. Пять разів вона була засуджена на річні кари, і пять разів вона прося суд о помилування, покличуючись на свою родину з шестеро дітей. Пять разів її суд дарував кару. За шестого разу, коли її судили за влом і крадіж 380 доларів, суддя не змигосердився над нею, але дав їй три місяці арешту за крадіж.

МІСТО ТЮРНІА ЗАМІЖЖА.

Перед однією мюльської суду привнесло незалежно одну дівчину, котра подала в суді своє ім'я як Рут Лівія Волтерс, а своє зазначення як водеві-ліна акторки. Дівчину мали судити за крадіж капелюха та куличків у величезному департаментовому базарі Воннемієра. Дівчина призналася до вини і подала, що вона вкраділа ці прикраси тому, бо вона ладилася виходити заміж і потребувала їх до свого весільного прибрання. Її слова потвердив її наречений, котрий теж в давнішнім актором. Він став судді розказувати про свої і своєї нареченої пліни, як то вони ладолілися підібратися і похитати по Америкі грати в різних містах якусь одио-актову пьютку. Суддя вийшов зворушено: він заявив свою готовність подарувати дівчині кару від усячих, що вона ділімо вийде зараз за актора. Він казав, що не має нічого проти заміни тюрни на подружжя. Молодята зараз вийшли волю судді, вийшли дозвіл на шлюб і пішлися з того самого дня.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Svoboda" (Liberty) Ukrainian newspaper published DAILY at Jersey City, N. J. for April 1st, 1922.

Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Simon Yablonsky, who having been duly sworn according to law, depose and say that he is the business manager of the "Svoboda", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, and circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to-wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: Ukrainian National Ass'n, Inc., 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Editor: Vladimir B. Lotovsky, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Managing Editor: Emil Bayuk, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Business Manager: Simon Yablonsky, 83 Grand St., Jersey City, N. J.
2. That the owners are: Ukrainian National Association, Inc., Fraternal Order, 8 Yablonsky, Press & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; R. Yablonsky, Jr., Sec. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; Kashinski, Trust. Sec. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.; B. Levitsky, Trust & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.
3. That there are no bondholders, no mortgages and no other securities.
4. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is \$6,500 per each issue.
5. That the total number of copies of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is \$6,500 per each issue.

SIMON YABLONSKY, business manager. Sworn to and subscribed before me this 29th day of March 1922. Stefan Mikolayev, Commissioner of Deeds of New Jersey. (My commission expires August 9th, 1922).

ВЛАСТЕТЕЛЬ ДОМУ

ВІДПОВІДАЄ ЗА СМЕРТЬ ДІТНИЙ КОМІРНИКА

Один Нюйорканин заповів властителя доми, в котрім він мешкав, за відшкодування в сумі 10,000 доларів за смерть своєї дитини, котра, як казав коміжник, померла тому, що властитель доми занебав свій законний обов'язок і не достачив коміжникови тепла. Це мало бути причиною простуди, а потім смерті чотири-місячної дитини коміжника. Суд признав батьківши півтрьох тисяч доларів за смерть дитини. Це був перший случай того рода в шлхх Злучених Держав.

НЕБУВАЛИЙ СТРАЙК.

В Мисті Синсинаті в стейті Огайо відбулися незалежно товариства проповідників протестантської секти методистів. На зборах виступав шість ряд проповідників, нарікаючи на те, що члени їх церков домагаються від них подогодження ріжних справ, які нічого не мають спільного з проповідництвом. Наслідком сього проповідники занебавують свої властиві проповідничі обов'язки, хоч вони перепрацюються. Щоби заробити таким домаганням вірних до своїх проповідників, один проповідник, др. Верлі радив збирати пасторам виходити на страйк за кожним разом, як вірні будуть закликатися до якоїсь роботи, яка не має нічого «спільного з зношеннями з Господом».

РУМУНІЯ В УКРАЇНА.

«Курір Львовський» пише: Румунський прем'єр Братіану уходить за прихильності незалежності України. Румунсько-українські взаємини набирають теплішої краски. Міністер війни ген. Вітоїану конференцію з українською військовою місією. королева відвідала табори інтегрованих українців в (що виступили перед більшовіками на румунську область), роздаючи їм дарунки, українське посольство було прийняте на гратуляції з приводу винчання короюни Маріорі.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОВИЙ «СВОБОДА».

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ «ЧЕРВОНЕ» ВІЙСКО СТІЛЯЄ ДО ЛЮДИЙ В ЦЕРКВІ

В ОДНОМУ ЛИШЕ СЕЛІ В МОСКОВІНІ УБИЛО «ЧЕРВОНЕ» ВІЙСКО ЧОТИРИ ОСОБИ, А РАНИЛО ДЕСЯТЬ ОСІБ. МОСКВА, столиця Московщини, 29. марта. — Большевицька урядова газета, «Известия» доносить, що большевицькі комісарі апади до церкви в селі Нгуа, в тавно-вогнеменському округу (на північній скл від Москви) щоб загравати церковну шінності до большевицького сьвету. Коїл червоного управи і вірні спротивилися грабникам, комісарі приймали грабів в товаристів віддачу «червоного» війська.

Військо дало салву до вірних в церкві і вбило чотирох на місці, а ранило десять осіб.

НАРАДІ НАД РАТОВАННЯМ ЄВРОПИ З ФІНАНСОВОЇ АНАРХІЇ.

ЛОНДОН, 29. марта. — Аліментські експерти (знавці), котрі приготували той план праці для сьветовської конференції, покличали вже свої праці і предложають зичи своїм правителям.

Зичави заходились, щоби вийти змогу відличити фінансову неугду середньо-європейських і східно-європейських держав.

Говорено про можливість скоєвання ушаних паперових грошей (банкнотів) деяких держав.

Зичави мають ріжні плани на направи фінансової анархії в Європі, але не вірять в напаву фінансової анархії в Росії за більшовицької влади і тому протилежати признаванню її.

ТУРКИ ПАМ'ЯТІ ГРЕЦЬКІ МІСТА В МАЛІ АЗІ.

ЛОНДОН, 30. марта. — Сюди наспіли звісти, що Турки спалили дні 25. лютого с. р. даймати грецькі міста на побережжі Малої Азії над Чорним морем.

Багато грецького населення згинуло в огні.

ІТАЛІЙСЬКІ ВУЛЬКАНИ ЗАЧАВ НАГЛО ВИБУХАТИ.

ЛОНДОН, 30. марта. — Вісти з Італії доносили, що вулкани Етна зачав нагло вибухати і спалити лядою на всі сторони. Населення з околишніх сіл покинуло свої домівки і втікає в дальші сторони.

КАЖУТЬ, ЩО БУВШИЙ АВСТРИЙСЬКИЙ ЦІСАР ВМІРАЄ.

ФУНЧАЛ, острів Майєра, 30. марта. — Бувший австрійський цісар Кароль Габсбург лежить тяжко хворим. Зичавно до нього фунчальського єпископа.

ДО МІЛКОВА СТІЛЯЄ БУВШИЙ РОСІЙСЬКИЙ ОФІЦІР ШАБЕЛЬСЬКИЙ-БОРК.

БЕРДІН, 30. марта. — Тутешні власті арештували сотня Москалів, яких наєврувають, що наєвдає за загворіників на життя російських революціонерів.

Загворічник, котрий стріляв до Павла Мілкового, а убив Володимира Набокова, є Петро Шабельський-Борк, бувший лейтенант кавалерії царського гардіського полку. Має він 30 літ. Він прибув, як самий зичне перед політичною поєсн, з Мінська до Бердінська з другим офіцером, 28-літнім Сергієм Таборщицьким, щоби убити Мілкового, бо він і всі московські монархисти, до яких загворічник належить, вважають, що причиною російської неволи є Мілков, котрий отворив дорогу до влади Керенському і Леніню.

Шабельський-Борк, коли його арештували на сні збранні, був переконаний, що він убив Мілкового. Коли його сказали, що він не убив Мілкового, але Набокова, то сь дуже його вразило.

Бердінська інженерська преса широким розписалась про сь подію. Вона недовольна, що 200,000 Москалів, які є в Бердіні, займаються лише політичною агітацією, яка доводить до не об'єктивних наслідків. За преса домагається, щоби інженерська преса сплинула московську монархістичну і большевицьку агітацію в Бердіні і в шлхх Німеччині.

МІКОЛА ЛЕНІН ШЕ ЖЕ І ГОВОРІТЬ НА ТАЙНОМУ ЗІБРАННІЮ.

МОСКВА, столиця Московщини, 29. марта. — Микола Ленін, хотів тихого збору, який нині на тайному зібранні московської комуністичної партії і гонорія далі години.

Голова «народних» комісарів глауває собі з комуїстів, котрі досі ще живуть мірами і зичав їх вернутися до праці. Інше, казав він, комуїсти не вдержаться в боротьбі з капіталістами.

ГУВЕР ПЕРЕСТАЄ ВЖЕ ГОДУВАТИ ДІТИ В ПОЛДНІ.

ВАШІНГТОН, столиця Північ, 6. марта. — Американська Заповісана Аліментрацій уладула їм асистену, в котрій зичавує поміч, яку поклали воєн для голодуючих дітей в Півній Мад 1919 року. З того зібрання зичавує, що А. А. Аліментрацій дала флотів 43 мільйонів доларів, алагованих американо. На вагу та поклади вноситься 1,072,384 тон. Це дає 670 мільйонів об'єктів для дітей на два американські центи за об'єкт.

Вартість п'яти мільйонів мільярдів 30 мільйонів доларів з 4000 мільярдів зичавує третю частину.

Дні 1. чвітня с. р. Американський Зичавуєний Організм зичавує зичавує російських дітей.

2231 W. CHICAGO AVE.
Tex. Sooley 4253 | West 6557